

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สามของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแม่วิม จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 84 คน ผู้บริหาร จำนวน 5 คน และครู จำนวน 79 คน ในปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ที่ถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ พร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ แบบสอบถามที่ส่งไป 84 ชุด ได้รับคืนทั้งหมด ร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สามของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ มาตรฐานด้านคุณภาพ ผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนบางส่วนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรส่งเสริมพัฒนานักเรียนทุกด้าน ให้มีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนตระหนักรู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียนส่วนใหญ่มาจากหลายชนเผ่าหลายภาษา ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาในครอบครัว และ โรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกคุณภาพนักเรียนที่เข้ามาเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีปัญหาพื้นฐานความรู้ด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ควรให้นักเรียน มีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มีการปฏิบัติระดับปานกลาง แต่มีบางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และนำเสนอผลงาน ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียน มีปัญหาในด้านการอ่าน-การเขียนภาษาไทย โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ป.1 นักเรียนไม่เคยเรียนในระดับเตรียมอนุบาลมาก่อน และชั้น ม.1 บางคน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรมีการปรับพื้นฐานนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านการอ่าน การฟัง การพูด การเขียนภาษาไทยสะกดคำ ทักษะการคิด วิเคราะห์ให้รวดเร็ว

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนมีการกำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ มีการปฏิบัติระดับปานกลาง แต่มีบางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนมีการกำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ซึ่งปัญหาที่พบคือ โรงเรียนจำเป็นต้องรับเข้ามารียนซึ่งเป็นนักเรียนด้อยโอกาส โดยเฉพาะชั้น ป.1 , ม.1 และชั้น ม.4 บางคนมีความบกพร่องทางปัญญา ไม่มีความพร้อมที่จะเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดการนำเสนอทางความคิด ขาดการคิดวิเคราะห์ ไม่ชอบใช้ความคิดที่ซับซ้อน ชอบคิดแบบง่าย ๆ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงเป็นไปค่อนข้างช้า โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรจัดการเรียนการสอนที่เป็นรายวิชาหลักอย่างจริงจัง ทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระยะยาวต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ปฏิบัติกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม และรู้จักวางแผน แบ่งหน้าที่ในการทำงาน

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ มีการปฏิบัติระดับปานกลาง แต่มีบางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากนักเรียนบางคนไม่มีเป้าหมายในชีวิต ทำให้เรียนหนังสือไปวัน ๆ และบางคนมีเป้าหมายข้างหน้า แต่ผู้ปกครองไม่มีศักยภาพในการส่งลูกเรียนต่อในระดับสูง ทำให้นักเรียนไม่มั่นใจในอนาคตด้านการเรียนของตนเอง โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ โรงเรียนควรมีการคัดกรองนักเรียนที่สมัครเรียนต่อ ป.1 ว่าต้องผ่านชั้นปฐมวัยมาก่อน และจัดปรับสภาพการเรียนรู้วิชาพื้นฐานภาษาไทย นักเรียนชั้น ม.1 คูผลการเรียน ชั้น ม.4 ควรพิจารณาจากผลการเรียน เพื่อคุณภาพพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน ให้สูงขึ้น ควรแยกเกณฑ์ประเมินต่าง ๆ

ออกจากกลุ่มโรงเรียนทั่วไป โดยจัดเกณฑ์การประเมินเฉพาะของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ การวัดคุณภาพผลการเรียน ไม่ควรใช้การเทียบเคียงกับระดับประเทศ การวัดคุณภาพควรใช้ การวัดผลเทียบเคียงโดยวัดจากการพัฒนาตนเอง

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ ข้อมูลไว้ว่า ผู้เรียนทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง มีการปฏิบัติ ระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้เรียนมีการวางแผนการทำงานและ ดำเนินการจนสำเร็จ ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียนเป็นนักเรียนประจำ ไม่มีความกระตือรือร้น ขาด การมีส่วนร่วมในการเรียน ทำตามคำสั่งครูเป็นส่วนใหญ่ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรมิโครงการ ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพนักเรียน ด้านวินัย ความสนใจในการเรียน สร้างความตระหนัก ความกระตือรือร้น เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบท และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการใน การจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ ครูมี การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทาง สติปัญญา ซึ่งปัญหาที่พบคือ นักเรียนบางส่วนมีความบกพร่องทางสติปัญญา อ่านไม่ออก เขียน ไม่ได้ เกิดความท้อแท้ ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความสนใจ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมได้ คะแนนน้อย ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของ โรงเรียน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรมีการคัดเลือก วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล จัดแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ก่อนจัดเข้าชั้นเรียน ตามความรู้พื้นฐานใน วิชาหลัก และจัดห้องเรียนนักเรียนกลุ่มเก่งระดับชั้นละ 1 ห้อง เพื่อจะได้ส่งเสริมศักยภาพได้เต็มที่ และได้ผลอย่างแท้จริง

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่า มีการปฏิบัติระดับน้อยคือ ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษา เต็มศักยภาพและเต็มเวลา ซึ่งปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่รู้ปัญหาที่แท้จริงจากครูผู้สอน โรงเรียนขาด การนิเทศภายใน กำกับติดตาม ตรวจสอบและนำผลไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง ไม่สม่ำเสมอ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ โรงเรียนควรมีการนิเทศภายใน การกำกับติดตาม ตรวจสอบ และการนำผลไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม คูแดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อย คือ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการ เรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูล ไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มี บางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อยคือ สถานศึกษามีการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัญหาที่พบคือ นโยบาย โครงสร้าง หลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับเปลี่ยนบ่อย ๆ และมุ่งเน้นส่งเสริมด้านอาชีพ ไม่ส่งเสริมการเรียน ต่อในระดับมหาวิทยาลัย ไม่ส่งเสริมความสามารถนักเรียนเท่าที่ควร ทำให้การจัดการศึกษา ไม่เป็น ไปตามที่กำหนด โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรปรับเปลี่ยนค่านิยม นโยบายที่ไม่ส่งเสริม นักเรียนศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ควรจัดการศึกษาทั้งสองแบบ เน้นด้านอาชีพ และด้าน วิชาการควบคู่กัน ไป และเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล มุ่งพัฒนานักเรียนอย่างจริงจัง

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มี บางส่วนที่เห็นว่ามี การปฏิบัติระดับน้อยคือ จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีที่เอื้อให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งปัญหาที่พบคือ ขาดห้องศูนย์การเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะ ที่ควรจัดห้องศูนย์การเรียนรู้ จัดสรรสื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอเหมาะสมกับทุกกลุ่มสาระ ควรจัด งบประมาณสนับสนุน ในการใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้เพียงพอ

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน มีการปฏิบัติ

ระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งปัญหาที่พบคือ เป้าหมายในการจัดการศึกษาของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและ โรงเรียนมุ่งเน้นด้านอาชีพ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ และไม่สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาให้นักเรียนด้อยลง

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้างส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัญหาที่พบคือ การจัดแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน เช่น ห้อง ICT ห้องกิจกรรมวิชาการ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ยังไม่พร้อมสมบูรณ์ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ควรวางแผนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพียงพอ

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ จัด โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา ซึ่งปัญหาที่พบคือ โรงเรียนไม่มีจุดเด่นที่ชัดเจน ไม่พบอัตลักษณ์ของตนเอง ความเป็นศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ เป็น โรงเรียนชาวไทยภูเขา แต่ผู้กำหนดอัตลักษณ์มองไม่เห็นในภาพรวมของโรงเรียน เน้นแต่การส่งเสริมอาชีพที่ไม่ใช่คนไทยภูเขา มุ่งพัฒนาเพียงด้านเดียว โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ควรมีการตรวจสอบ ความถนัด ความสามารถพิเศษของนักเรียนก่อน เพื่อจะได้วางแผนจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้อง ตรงตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ต้องการ

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมตามมาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบายจุดเน้นตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการปฏิบัติระดับน้อยคือ จัด โครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบายจุดเน้นตามแนวทาง

การปฏิรูปการศึกษา และผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและพัฒนาดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา ซึ่งปัญหาที่พบคือ การส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่เป็นแนวเดียวกัน ต่างคนต่างทำ เลือกปฏิบัติ เฉพาะกลุ่ม โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่ ผู้บริหารต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร ควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นแนวเดียวกัน มีรูปแบบชัดเจน ลดขั้นตอนการทำงานให้ กระชับรวดเร็วขึ้น ควรมีการบูรณาการกันในกลุ่ม ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม ควรมีการทำงาน แบบกระจายอำนาจ ไม่ทำงานตามใจตนเอง

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับ การประเมินภายนอกรอบที่สามของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัด เชียงใหม่ ดังที่ผู้ศึกษาได้เสนอประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สามของ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลไว้ว่ามีการปฏิบัติระดับมาก จำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี และมีสุนทรียภาพ ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสม มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการ ทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียน ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง ผลการแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติระดับปานกลาง จำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียนมีทักษะใน การอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมี ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียนมีการกำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ในรายการปฏิบัติ ผู้เรียนมีผล การทดสอบระดับชาติเป็น ไปตามเกณฑ์ ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ ยันยง สูงงาม (2545) ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาด้านผลผลิต ได้มีการพัฒนา และส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ ทักษะ การอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะกระบวนการทางปัญญาของผู้เรียน มีการจัด การเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในทำนองเดียวกัน พิมาน พิสุทธิพันธ์พงศ์ (2547) ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงใหม่ เขต 1 โดยภาพรวมโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงใหม่ เขต 1 มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านผู้เรียนที่ปฏิบัติระดับมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว เช่นเดียวกับ ประสาน พุ่มแจ่ม (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมหลายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทาง และข้อเสนอแนะในการดำเนินการ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านผู้เรียน ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจน และต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับชุมชน ควรมีการสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เพียงพอ และคล้ายกับ เรณู ชุ่มวาริ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับพอใช้ แต่ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรอยู่ในระดับปรับปรุง ซึ่งใกล้เคียงกับ ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่สองของโรงเรียน โป่งหลวงวิทยา ราชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง พบว่า มีมาตรฐาน 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหาร และการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี มีมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ที่มีผลอยู่ในระดับพอใช้ ในทำนองเดียวกัน นุวัฒน์ ทะจันทร์ (2551) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียน ของ โรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม จังหวัดเชียงราย พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ได้จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนจัดเรียงลำดับของข้อมูล จัดกลุ่มความคิดตามวัตถุประสงค์

ที่กำหนดให้ และจำแนกแจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการนั้น พบว่า ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรวบรวมความรู้ ความคิดเดิมแล้วสร้างความรู้ใหม่ตามแนวคิดของตนเอง เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ เสนอความคิดเห็นให้แตกต่างจากความคิดเห็นของผู้อื่น คิดหาทางเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ เลือกเพื่อแก้ปัญหาเหตุการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ สำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรองนั้น พบว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนตัดสินใจระหว่างดีและไม่ดีหรือผลเสียก่อนตัดสินใจ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ และประเมินความถูกต้องของข้อมูล

สำหรับปัญหามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ปัญหาที่พบคือ นักเรียนส่วนใหญ่มาจากหลายชนเผ่า หลายภาษา ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาในครอบครัว และโรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกคุณภาพนักเรียนที่เข้ามาเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีปัญหาพื้นฐานความรู้ด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน นักเรียนมีปัญหาในด้านการอ่าน-การเขียนภาษาไทย โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ป.1 นักเรียนไม่เคยเรียนในระดับเตรียมอนุบาลมาก่อน และชั้น ม.1 บางคน โรงเรียนจำเป็นต้องรับเข้ามาเรียนซึ่งเป็นักเรียนค้อยโอกาส โดยเฉพาะชั้น ป.1 , ม.1 และชั้น ม.4 บางคนมีความบกพร่องทางปัญญา ไม่มีความพร้อมที่จะเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดการนำเสนอทางความคิด ขาดการคิดวิเคราะห์ ไม่ชอบใช้ความคิดที่ซับซ้อน ชอบคิดแบบง่าย ๆ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงเป็นไปค่อนข้างช้า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากนักเรียนบางคนไม่มีเป้าหมายในชีวิต ทำให้เรียนหนังสือไปวัน ๆ และบางคนมีเป้าหมายข้างหน้า แต่ผู้ปกครองไม่มีศักยภาพในการส่งลูกเรียนต่อในระดับสูง ทำให้นักเรียนไม่มั่นใจในอนาคตด้านการเรียนของตนเอง นักเรียนเป็นนักเรียนประจำ ไม่มีความกระตือรือร้น ขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน ทำตามคำสั่งครูเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับ ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัดลำปาง พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดในด้านคุณภาพผู้เรียนคือ ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์ และควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้สูงขึ้น นอกจากนี้ รัตนมณีรัตนปกรณ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นความคิดรวบยอดอย่างเป็นกระบวนการ เช่นเดียวกัน ประสานพุ่มแจ่ม (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจนและต่อเนื่อง

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับหลักสูตร ให้สอดคล้องกับชุมชน ควรมีการสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เพียงพอ ซึ่งใกล้เคียงกับ ปรกรณ์ คงแก้ว (2554) ที่ได้ทำการศึกษาคำแนะนำงานการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่สามของ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 33 (บ้านทุ่งพร้าว) อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ผู้เรียน มีปัญหาในการสื่อสาร คิดวิเคราะห์ไม่เป็น เขียนและสื่อความได้น้อยมาก ขาดความรับผิดชอบ ขาดการใฝ่เรียนใฝ่รู้

ส่วนผลด้านมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า มีการปฏิบัติระดับมาก จำนวน 6 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ในรายการปฏิบัติ ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหาร ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน พึงพอใจผลการบริหารจัดการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ในรายการปฏิบัติ คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด คณะกรรมการสถานศึกษา กำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างรอบด้าน ในรายการปฏิบัติ หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาเต็มศักยภาพ ในรายการปฏิบัติ จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ในรายการปฏิบัติ จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของ ชัยยง สูงงาม (2545) ที่ได้ทำการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ด้านกระบวนการมีการจัด โครงสร้างองค์การ และการบริหาร จัดระบบ สารสนเทศ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใ้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม มีการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ยังขาดการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากร และนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน ด้านปัจจัย ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ มีการจัดทำสาระหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูในการประกันคุณภาพการศึกษา แต่ครูยังขาดความกระตือรือร้นในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิดและการสร้างเรื่องวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งใกล้เคียงกับ วรรณญา ชัยพิกุล (2546) ที่ได้ศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความพร้อมระดับมาก เช่นเดียวกับ ลีนัส มุ่งคุณ (2546) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของสถาบันราชภัฏ พบว่า สถาบันราชภัฏมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานต้นสังกัดประกาศเป็นนโยบายไว้ โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา และดำเนินการควบคุมไปกับการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยที่ทำให้ประกันคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความตระหนักรู้ของบุคลากรในองค์กร การมีส่วนร่วม มีคณะกรรมการรับผิดชอบ มีหน่วยงานรองรับ มีความเป็นกัลยาณมิตร และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกัน พิมาน พิสุทธิพันธ์พงศ์ (2547) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงใหม่เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานประเมินคุณภาพภายนอก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มาตรฐานด้านผู้บริหารที่ปฏิบัติระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหาร มาตรฐานด้านครูที่ปฏิบัติระดับมากที่สุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งใกล้เคียงกับ พชรินทร์ โตะบุรินทร์ (2548) ที่ได้ศึกษาปัจจัยขององค์กร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากสามด้านตามลำดับดังนี้คือลักษณะขององค์กร นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ นอกจากนี้ เรณู ชุ่มวาริ (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้บริหารได้จัดกิจกรรม และการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี และมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับดีมาก ส่วนครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี

ประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง ซึ่งพบว่า มีมาตรฐาน 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหาร และการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ในขณะที่ จิราภา วิชาชาญ (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย นอกจากนี้ สริต วิจิตโชติ (2550) ที่ได้ศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ การออกแบบระบบ และการเตรียมการ ในทำนองเดียวกัน นุวัฒน์ ทะจันทร์ (2551) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ของโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม จังหวัดเชียงราย พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ได้จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนจัดเรียงลำดับของข้อมูล จัดกลุ่มความคิดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ และจำแนกแจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการนั้น พบว่า ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรวบรวมความรู้ ความคิดเดิมแล้วสร้างความรู้ใหม่ ตามแนวคิดของตนเอง เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ เสนอความคิดเห็นให้แตกต่างจากความคิดเห็นของผู้อื่น คิดหาทางเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ เลือกเพื่อแก้ปัญหา เหตุการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ สำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรองนั้น พบว่า ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนตัดสินใจระหว่างดี และไม่ดีหรือผลเสียก่อนตัดสินใจ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ และประเมินความถูกต้องของข้อมูล

สำหรับปัญหามาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ปัญหาที่พบคือ นักเรียนบางส่วนมีความบกพร่องทางสติปัญญา อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เกิดความท้อแท้ ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความสนใจ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมได้คะแนนน้อย ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ผู้บริหารไม่รู้ปัญหาที่แท้จริงจากครูผู้สอน โรงเรียนขาดการนิเทศภายใน กำกับติดตาม ตรวจสอบและนำผลไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง ไม่สม่ำเสมอ นโยบาย โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา มีการปรับเปลี่ยนบ่อย ๆ และมุ่งเน้นส่งเสริมด้านอาชีพ ไม่ส่งเสริมการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ไม่ส่งเสริมความสามารถนักเรียนเท่าที่ควร ทำให้การจัดการศึกษาไม่เป็นไป

ตามที่กำหนด ขาดห้องศูนย์การเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ในแต่ละห้องเรียน เป้าหมายในการจัดการศึกษาของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและโรงเรียน มุ่งเน้นด้านอาชีพ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ และไม่สอดคล้อง กับกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาให้นักเรียนด้อยลง เช่นเดียวกัน ยันยง สูงงาม (2545) ที่ได้ทำการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อ รองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง พบว่า ยังขาดการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากร และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการเรียนการสอน ครูยังขาดความกระตือรือร้นในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนให้เกิด กระบวนการคิดและการสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งใกล้เคียง กับ วรรณญา ชัยพิกุล (2546) ที่ได้ศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินภายนอก ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ยังขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัย ในการจัดเก็บข้อมูล บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ภารกิจงานไม่เป็นไปตามแผนการขาดการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกัน เกียรติศักดิ์ ฤทธิพิศ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ในด้านการเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพ โรงเรียนมีโครงการ และกิจกรรมทางวิชาการมาก มีเวลาค่อนข้างจำกัด ไม่มีงบประมาณเพื่อการประกันคุณภาพภายในโดยตรง และบุคลากรที่เป็น คณะทำงานมีงานสอนประจำมาก บางโรงเรียนขาดอัตรากำลังครูด้านการดำเนินการประกัน คุณภาพภายใน ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนไม่ได้เผยแพร่ ผลการประเมินแก่หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริหาร ไม่ได้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน อย่างมีระบบ และต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ไม่สามารถ วิเคราะห์รูปแบบการรายงานการประเมินตนเองได้ เพราะขาดบุคลากรที่มีทักษะที่จะมาเป็น คณะทำงาน ในขณะที่ รัตนมณี รัตนปกรณ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี พบว่า การบริหารการศึกษาไม่เป็นระบบ ไม่เป็นไปตามแผน และผู้บริหารมีการประชุมมากเกินไป สถานศึกษาขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งคล้ายกับ นัทธพงศ์ วงศ์ประสิทธิ์ (2549) ที่ได้ ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ขาดแคลนงบประมาณ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันต่อการใช้งาน และไม่มี การประเมิน การปฏิบัติงาน โดยวิธีที่หลากหลาย

ส่วนผลด้านมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่ามีการปฏิบัติระดับมาก ในรายการปฏิบัติ มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใกล้เคียงกับ พิมาน พิสุทธิพันธ์พงศ์ (2547) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ จูติรัตน์ ทองอินทร์ (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ พบว่า ได้ดำเนินงานในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพของนักศึกษา โดยจัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพิ่มทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีแก่นักศึกษา และส่งเสริมนักศึกษาจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ส่วนกระบวนการเรียนการสอน จัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง และเลือกใช้สื่อที่หลากหลาย

สำหรับปัญหามาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ปัญหาที่พบคือ การจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้อง ICT ห้องกิจกรรมวิชาการ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ยังไม่พร้อมสมบูรณ์ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งคล้ายกับ ชัยยง สูงงาม (2545) ที่ได้ทำการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านดง จังหวัดลำปาง พบว่า ขาดการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากร และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งใกล้เคียงกับ รัตน์มณี รัตนปกรณ์ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า สถานศึกษาขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีแนวทางแก้ไขคือ หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรร งบประมาณให้ จัดอบรมครูให้สามารถผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ได้ นอกจากนี้ จูติรัตน์ ทองอินทร์ (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาขาดการกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ ขาดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อาจารย์ขาดทักษะในการใช้สื่อ โสตทัศนูปกรณ์

สำหรับผลด้านมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 1 มาตรฐาน คือตาม มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่ามีการปฏิบัติระดับมาก ในรายการปฏิบัติ ผลการดำเนินงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา ซึ่งคล้ายกับ ชัยนง สูงงาม (2545) ที่ได้ทำการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับ การประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัด ลำปาง พบว่า มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ มีการจัดทำสาระหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น เช่นเดียวกัน วรรณญา ชัยพิกุล (2546) ที่ได้ศึกษาความพร้อมในการรับ การประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความพร้อมระดับมาก เช่นเดียวกับ ปกรณ์ คงแก้ว (2554) ที่ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมิน ภายนอกกรอบที่สามของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 33 (บ้านทุ่งพร้าว) อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วม สนับสนุนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับ สถานศึกษา

ขณะที่ปัญหามาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ปัญหาที่พบคือ โรงเรียนไม่มี จุดเด่นที่ชัดเจน ไม่พบอัตลักษณ์ของตนเอง ความเป็นศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ เป็นโรงเรียน ชาวไทยภูเขา แต่ผู้กำหนดอัตลักษณ์มองไม่เห็นในภาพรวมของโรงเรียน เน้นแต่การส่งเสริมอาชีพ ที่ไม่ใช่ให้นักเรียนชาวไทยภูเขา มุ่งพัฒนาเพียงด้านเดียว ใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ ประสาน พุ่มเข็ม (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบว่า ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจน และต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับหลักสูตรให้ สอดคล้องกับชุมชน ทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง

ส่วนผลด้านมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม จำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษา ให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่ามีการปฏิบัติระดับมาก ในรายการปฏิบัติ จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบายจุดเน้นตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษา เช่นเดียวกับ สิ้นศึก มุ่งคุณ (2546) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของสถาบันราชภัฏ พบว่า สถาบันราชภัฏมีการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่

หน่วยงานต้นสังกัดประกาศเป็นนโยบายไว้ โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา และดำเนินการควบคู่ไปกับการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งใกล้เคียงกับ นัทพงศ์ วงศ์ประสิทธิ์ (2549) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน และจัดบรรยากาศการเรียน การสอน ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และด้านปัจจัยได้ปฏิบัติตรงตามเป้าหมายของแผน จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้

สำหรับปัญหามาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม ปัญหาที่พบคือ การส่งเสริมพัฒนาต่าง ๆ ไม่เป็นแนวเดียวกัน ต่างคนต่างทำ เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่ม เช่นเดียวกับ สิ้นศึก มุ่งคุณ (2546) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของ สถาบันราชภัฏ พบว่า ความไม่เข้าใจในนโยบาย และขาดการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา คนในหน่วยงานมีการดำเนินการตามคำสั่งเท่านั้น คณะกรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติที่หลากหลาย และสถาบันไม่ได้นำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งใกล้เคียงกับ เกียรติศักดิ์ ฤทธิพิศ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ในด้านการเตรียมการก่อน การประกันคุณภาพ โรงเรียนมีโครงการ และกิจกรรมทางวิชาการมาก มีเวลาค่อนข้างจำกัด ไม่มีงบประมาณเพื่อการประกันคุณภาพภายในโดยตรง และบุคลากรที่เป็นคณะทำงานมีงานสอน ประจํามาก บางโรงเรียนขาดอัตรากำลังครูด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ไม่สามารถ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารไม่ได้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน อย่างมีระบบ และต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ไม่สามารถ วิเคราะห์รูปแบบการรายงานการประเมินตนเองได้ เพราะขาดบุคลากรที่มีทักษะที่จะมาเป็น คณะทำงาน นอกจากนี้ จูติรัตน์ ทองอินทร์ (2548) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ขาดการประเมินผล การเรียนการสอน ขาดแคลนบุคลากร มอบหมายงานไม่ชัดเจน ผลงานวิจัยมีน้อย ขาดแคลน งบประมาณ และขาดการควบคุมกำกับและนิเทศการปฏิบัติงานของอาจารย์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบที่สามของ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครู ควรจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมผู้เรียน ให้เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล มีการกำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ เพื่อส่งผลต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
2. ด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหาร ควรสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสานกับการนำบริบท และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ มีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ
3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหาร ครู ควรมีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
4. ด้านอัตลักษณ์ของนักเรียน ผู้บริหาร ครู ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น เพื่อให้คุณภาพผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา
5. ด้านมาตรการส่งเสริม ผู้บริหาร ครู ควรมีการส่งเสริมอย่างจริงจัง ในการจัดกิจกรรม ตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษา ให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรมีการศึกษาสภาพความพร้อมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกกว่าแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า